Sbírka soudních rozhodnutí

USNESENÍ TRIBUNÁLU (devátého senátu)

9. března 2016*

„Státní podpory — Korporační daň — Podpora poskytnutá Belgií belgickým přístavům — Dopis Komise, kterým informuje členský stát o předběžném posouzení těchto podpor jako neslučitelných s vnitřním trhem a pravděpodobném přijetí vhodných opatření — Akt, který nelze napadnout žalobou — Nepřípustnost“

Ve věci T-438/15,

Port autonome du Centre a de l'Ouest SCRL, se sídlem v La Louvière (Belgie),

Port autonome de Namur, se sídlem v Namuru (Belgie),

Port autonome de Charleroi, se sídlem v Charleroi (Belgie),

a

Région wallonne (Belgie)

zastoupené J. Vanden Eyndem, avocat,

žalobci

proti

Evropské komisi, zastoupené S. Noëm a B. Stromskym, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí obsaženého údajně v dopise Komise ze dne 1. června 2015, podle kterého je osvobození belgických přístavů od korporační daně třeba považovat za existující státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem [státní podpora SA.38393 (2014/CP)],

TRIBUNÁL (devátý senát),

ve složení G. Berardis (zpravodaj), předseda, O. Czúcz a A. Popescu, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: E. Coulon,

vydává toto

* Jednací jazyk: francouzština.

Usnesení

Skutečnosti předcházející sporu

1 V průběhu roku 2013 útvary Evropské komise zaslaly všem členským státům dotazník týkající se fungování a daňového režimu jejich přístavů s cílem získat celkový přehled o této oblasti a vyjasnit situaci přístavů ve vztahu k předpisům Evropské unie o státních podporách. V návaznosti na to proběhla mezi útvary Komise a belgickými orgány opakovaná korespondence týkající se této otázky.

2 Dopisem ze dne 9. července 2014 Komise v souladu s článkem 17 nařízení Rady č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [108 SFEU] (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339), informovala belgické orgány o svém předběžném posouzení belgických předpisů upravujících daňový režim přístavů, pokud jde o jejich možnou kvalifikaci jakožto státních podpor a jejich neslučitelnost s vnitřním trhem. V závěru tohoto dopisu uvedla předběžný závěr, že osvobození belgických přístavů od korporační daně představuje neslučitelnou státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, a vyjádřila úmysl zahájit postup spolupráce s cílem přezkoumat dotčený režim. Dále belgické orgány informovala o tom, že tento přezkum může vést k návrhům vhodných opatření na základě článku 18 tohoto nařízení s cílem odstranit neslučitelnou státní podporu.

3 BELGICKÉ ORGÁNY SDĚLILY KOMISI SVÉ PŘIPOMÍNKY A ÚTVARY KOMISE DOPISEM ZE DNE 1. Června 2015 (dále jen „napadený dopis“) na tento dopis odpověděly takto:

„[…] Provedli Jsme Analýzu Pasáží, Na Které Jste Upozornili. V Návaznosti Na To Si Vás Dovoluji Informovat, Že Útvary Komise Jsou Nadále Toho Názoru, Že Skutečnost, Že Z Hospodářských Činností Přístavů Není Vybírána Korporační Daň, Představuje Z Následujících Důvodů Státní Podporu Neslučitelnou S Vnitřním Trhem:

[...]

S PŘIHLÉDNUTÍM K PRÁVNÍM PRECEDENTŮM ÚTVARY KOMISE SETRVÁVAJÍ NA SVÉM PŘEDBĚŽNÉM NÁZORU VYJÁDŘENÉM V DOPISE ZE DNE 9. Července 2014 […]. DOVOLUJI SI TEDY INFORMOVAT BELGII O TOM, ŽE BY KOMISE MOHLA BÝT NUCENA POKROČIT DO DALŠÍ FÁZE POSTUPU A PŘEDLOŽIT BELGII FORMÁLNÍ NÁVRHY VHODNÝCH OPATŘENÍ, KTERÁ BY MĚLA PŘIJMOUT […]“

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

4 Žalobci, Port autonome du Centre et de l'Ouest SCRL, Port autonome de Namur, Port autonome de Charleroi a Région wallonne, podali posuzovanou žalobu návrhem podaným soudní kanceláři Tribunálu dne 30. července 2015.

5 Podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 3. listopadu 2015 vznesla Komise námitku nepřípustnosti podle čl. 130 odst. 1 jednacího řádu Tribunálu.

6 Žalobci k této námitce nepředložili žádné vyjádření.

7 Samostatnými podáními doručenými soudní kanceláři Tribunálu dne 24. listopadu 2015 Port autonome de Liège a Société régionale du port de Bruxelles požádaly o vstup do tohoto řízení jako vedlejší účastníci na podporu návrhových žádání žalobců.

8 Žalobci ve své žalobě navrhují, aby Tribunál:

— prohlásil žalobu za přípustnou;

— zrušit napadený dopis;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení,

9 Komise navrhuje, aby Tribunál:

— odmítl žalobu jako zjevně nepřípustnou;

— uložil žalobcům náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

10 Podle článku 130 jednacího řádu Tribunál může, navrhne-li některý účastník řízení samostatným podáním, aby Tribunál vydal rozhodnutí o nepřípustnosti nebo nepříslušnosti, aniž by se zabýval věcí samou, rozhodnout usnesením obsahujícím odůvodnění, aniž pokračuje v řízení.

11 V daném případě pokládá Tribunál věc za dostatečně objasněnou na základě písemností ve spisu a má za to, že je tedy třeba rozhodnout bez pokračování v řízení.

12 Úvodem je třeba připomenout, že na rozdíl od nových podpor, které se řídí ustanoveními čl. 108 odst. 2 a 3 SFEU, stanoví čl. 108 odst. 1, pokud jde o existující podpory, že Komise ve spolupráci s členskými státy zkoumá průběžně režimy podpor existující v těchto státech a navrhuje jim vhodná opatření, která vyžaduje postupný rozvoj fungování vnitřního trhu.

13 Nařízení č. 659/1999 ve svých článcích 17 až 19 upravuje postup použitelný na existující podpory následujícím způsobem:

„*Článek 17*

Spolupráce podle čl. [108] odst. 1 [SFEU]

1. Komise získá od dotyčného členského státu všechny informace nezbytné pro přezkoumání existujících režimů podpory podle čl. [108] odst. 1 [SFEU], které proběhne ve spolupráci s členským státem.

2. Považuje-li Komise existující režim podpory za neslučitelný nebo již neslučitelný se společným trhem, informuje dotyčný členský stát o tomto předběžném názoru a poskytne dotyčnému členskému státu možnost předložit ve lhůtě jednoho měsíce vyjádření. V řádně odůvodněných případech může Komise předepsanou lhůtu prodloužit.

Článek 18

Návrh vhodných opatření

Pokud Komise, z hlediska informací předložených členským státem podle článku 17, dospěje k názoru, že existující režim podpory není nebo již není slučitelný s [vnitřním] trhem, vydá doporučení navrhující dotyčnému členskému státu vhodná opatření. Doporučení může navrhovat zejména:

a) podstatnou změnu režimu podpory nebo

b) zavedení procesních požadavků nebo

c) zrušení dotyčného režimu podpory.

Článek 19

Právní následky návrhu vhodných opatření

1. Pokud dotyčný členský stát přijme navrhovaná opatření a uvědomí o tom Komisi, Komise toto zjištění zaznamená a uvědomí o tom členský stát. Členský stát je svým přijetím provést vhodná opatření vázán.

2. Pokud dotyčný členský stát nepřijme navrhovaná opatření a Komise, poté co vzala v úvahu argumenty dotyčného členského státu, stále považuje tato opatření za nezbytná, zahájí Komise postup podle čl. 4 odst. 4. Články 6, 7 a 9 se použijí přiměřeně."

14 Článek 4 odst. 4 a články 6 a 7 nařízení č 659/1999 se týkají formálního vyšetřovacího řízení zakotveného v čl. 108 odst. 2 SFUE, článek 9 upravuje zrušení rozhodnutí přijatého na konci tohoto řízení.

15 Podle judikatury předcházející přijetí nařízení č. 659/1999, která v něm byla z velké části kodifikována, platí, že navrhne-li, či nenavrhne-li Komise vhodná opatření, nevyvolá to žádné definitivní účinky, neboť v případě, že navrhovaná vhodná opatření nejsou členským státem akceptována, není tento povinen se jimi řídit (viz rozsudek ze dne 22. října 1996, Salt Union v. Komise, T-330/94, Recueil, EU:T:1996:154, bod 35).

16 Z článku 19 odst. 1 nařízení č. 659/1999 totiž vyplývá, že v případě, že členský stát přijme vhodná opatření navrhovaná Komisí, Komise toto zaznamená a uvědomí o tom členský stát, který se tímto přijetím zavazuje k jejich provedení. Podle judikatury je rozhodnutí Komise, jímž se zaznamenávají návrhy členského státu a kterým se tyto návrhy stávají podle uvedeného článku závaznými, napadnutelným aktem (rozsudky ze dne 27. února 2014, Stichting Woonpunt a další v. Komise, C-132/12 P, Sb. rozh., EU:C:2014:100, bod 72, a ze dne 11. března 2009, TF1 v. Komise, T-354/05, Sb. rozh., EU:T:2009:66, body 67 až 70).

17 V případě, že členský stát odmítne vhodná opatření navrhovaná Komisí, musí tato – považuje-li nadále taková opatření za nezbytná pro řádné fungování vnitřního trhu – zahájit řízení na základě čl. 108 odst. 2 SFEU. Na konci tohoto řízení musí Komise přijmout některé z rozhodnutí předvídaných článkem 7 nařízení č. 659/1999. Rozhodnutí přijaté v tomto řízení má závazné právní účinky, které se mohou dotknout zájmů zúčastněných stran, a je tedy napadnutelným aktem, neboť se jím končí příslušné řízení o slučitelnosti přezkoumávaného opatření s pravidly, jimiž se řídí státní podpory (rozsudek ze dne 27. listopadu, Regione Siciliana v. Komise, T-190/00, Recueil, EU:T:2003:316, bod 45, a rozsudky ze dne 20. září 2011, Regione autonoma della Sardegna a další v. Komise, T-394/08, T-408/08, T-453/08 a T-454/08, Sb. rozh., EU:T:2011:493, bod 77).

18 V daném případě byl na rozdíl od obou zmíněných možností napadený dopis přijat v rámci fáze spolupráce mezi dotčeným členským státem a Komisí upravené čl. 17 odst. 1 nařízení č. 659/1999, která může případně vyústit v navržení vhodných opatření přijímaných na základě článku 18 uvedeného nařízení.

19 Jak přitom správně tvrdí Komise, jestliže návrh vhodných opatření není napadnutelným aktem (bod 15 výše), platí *a fortiori*, že akty se závaznými právními účinky nejsou ani takové akty předcházející těmto návrhům na vhodná opatření, jako je napadený dopis (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 14. května 2009, US Steel Košice v. Komise, T-22/07, EU:T:2009:158, bod 55).

20 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury platí, že jedná-li se o akty nebo rozhodnutí, jež jsou přijímány v několika fázích, zejména po proběhlém interním řízení, jsou za napadnutelné akty v zásadě považována jen ta opatření, která obsahují konečné stanovisko orgánu na konci tohoto řízení, přičemž jsou vyloučena mezitímní opatření, jejichž cílem je příprava konečného rozhodnutí (viz usnesení ze dne 3. března 2015, Gemeente Nijmegen v. Komise, T-251/13, Sb. rozh., EU:T:2015:142, bod 28 a citovaná judikatura).

21 Tak tomu zjevně není v projednávané věci, pokud jde o napadený dopis, neboť z obsahu tohoto dopisu jednoznačně vyplývá, že se jedná o „předběžný názor" Komise, a že Komise by tedy mohla být nucena pokročit do další fáze postupu a předložit Belgickému království formální návrhy vhodných opatření, která by mělo přijmout.

22 Žalobci nicméně odkazují na judikaturu, podle které rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení může být aktem napadnutelným žalobou na neplatnost podle článku 263 SFEU (rozsudek 23. října 2002, Diputación Foral de Guipúzcoa a další v. Komise, T-269/99, T-271/99 a T-272/99, Recueil, EU:T:2002:258, body 38 až 40). Rovněž tvrdí, že podle judikatury platí, že když Komise přijme rozhodnutí potvrzující její předběžné posouzení, stane se toto rozhodnutí, nebylo-li napadeno ve lhůtě pro podání žaloby, konečným (rozsudek ze dne 10. května 2005, Itálie v. Komise, C-400/99, Sb. rozh., EU:C:2005:275, bod 17).

23 Nelze však než konstatovat, že na rozdíl od rozhodnutí, jichž se týkaly věci citované žalobci, v posuzované věci není napadené rozhodnutí rozhodnutím o zahájení formálního vyšetřovacího řízení ve smyslu čl. 108 odst. 2 SFEU a čl. 4 odst. 4 nařízení č. 659/1999 ani rozhodnutím, jímž se končí uvedené řízení ve smyslu článku 7 uvedeného nařízení.

24 Je pravda, že v judikatuře bylo určeno, že v určitých případech může rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení mít autonomní právní účinky, zejména když se týká nových neoznámených podpor, které jsou nadále poskytovány (viz usnesení Gemeente Nijmegen v. Komise, bod 20 výše, EU:T:2015:142, bod 30 a citovaná judikatura) nebo když Komise tímto rozhodnutím kvalifikuje jako nové podpory opatření, jež podle dotčeného členského státu nejsou podporami nebo jsou již existujícími podporami (rozsudek ze dne 9. října 2001, Itálie v. Komise, C-400/99, Recueil, EU:C:2001:528, body 62 a 69, a rozsudky ze dne 23. října 2002, Diputación Foral de Álava a další v. Komise, T-346/99 až T-348/99, Recueil, EU:T:2002:259, bod 33), a to z důvodu povinného odkladného účinku spojeného s novými podporami podle čl. 108 odst. 3 SFEU.

25 Nicméně v posuzované věci postačuje konstatování, že napadený dopis není, a to ani implicitně, takovým rozhodnutím, nýbrž dopisem přijatým ještě před případným návrhem vhodných opatření učiněným ze strany Komise v rámci postupu spolupráce mezi členským státem a Komisí podle článku 17 nařízení č. 659/1999, který se týká existujících podpor.

26 Je přitom třeba připomenout, že v rámci takovéhoto postupu členský stát může i nadále uplatňovat dotčený režim podpor a poskytovat individuální podpory na základě tohoto režimu, dokud se nerozhodne tento režim ukončit nebo jej změnit poté, co akceptuje vhodná opatření navržená Komisí (v tomto smyslu viz rozsudek Stichting Woonpunt a další v. Komise, bod 16 výše, body 71 až 74) nebo dokud Komise nepřijme záporné konečné rozhodnutí podle čl. 7 odst. 5 nařízení č. 659/1999, kterým prohlásí tento režim podpor za neslučitelný s vnitřním trhem (viz rozsudek Itálie v. Komise, bod 24 výše, EU:C:2001:528, bod 48 a citovaná judikatura).

27 Vzhledem k výše uvedenému je třeba dospět k závěru, že napadený dopis není aktem se závaznými právními účinky, který by mohl být napaden žalobou na neplatnost na základě článku 263 SFEU.

28 Je tedy třeba vyhovět námitce nepřípustnosti vznesené Komisí a odmítnout žalobu jako nepřípustnou.

K nákladům řízení

29 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobci neměli ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedeným uložit náhradu nákladů řízení.

30 Článek 144 odst. 10 jednacího řádu stanoví, že skončí-li hlavní řízení před rozhodnutím o návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení, ponesou navrhovatel i hlavní účastníci řízení vlastní náklady řízení související s návrhem na vstup vedlejšího účastníka do řízení. V posuzované věci Tribunál v době, kdy tímto usnesením rozhodoval o přípustnosti hlavní žaloby, dosud nerozhodl o návrzích na vedlejší účastenství Port autonome de Liège a Société régionale du port de Bruxelles. Tyto vedlejší účastníci tudíž ponesou v souladu s uvedeným ustanovením vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (devátý senát)

rozhodl takto:

1) Žaloba se odmítá jako nepřípustná.

2) Port autonome du Centre et de l'Ouest SCRL, Port autonome de Namur, Port autonome de Charleroi a Région wallonne ponesou vlastní náklady řízení, jakož i náklady řízení vynaložené Evropskou komisí.

3) Port autonome de Liège a la Société régionale du port de Bruxelles ponesou vlastní náklady řízení.

V Lucemburku dne 9. března 2016.

Vedoucí soudní kanceláře
E. Coulon

Předseda
G. Berardis